

Observatoriu este de două ori în
septembra, Miercură și Săptămâna.

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu postă în lăințrulu monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său 11 franci. — Numeri singuratici se dău căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anul III.

Nr. 34.

— Sibiu, Săptămâna 26/8 Maiu. —

1880.

Luptele pentru limb'a nationala.

Le roi regne, mais ne gouverne pas. Cu acăsta formula constitutională remasă europeilor mostenire dela Thiers isi incepuseră boemii (cechii) in Decembre a. tr. unu comentariu la cele patru memoriale substernute monarchului Austriei, cu scopul de a-si apără si asigură limb'a si nationalitatea loru de invasiunea si cutropirea germanilor. Aceeași formula taia si in vieti'a noastră națională multu mai afundu si mai decisivu, decât ar crede cineva după o judecata superficiala.

Regele domina, era nu gubernă. Ce a intielesu repausatulu Thiers in dilele nefericitului rege Ludovicu Filipu prin dominare (regere, regner) si ce prin gubernare? Acea formula a datu ocaziune la nenumerate explicații, care mai de care unilaterală, intortochiata, confusa, adesea falsa si egoista. Acea confuziune durădea pâna in dio'a de astăzi, era funestele urmari se simtu mai amaru si mai greu in staturile poliglotte, unde naționalitati setoșe de a domni după placutlui loru, cu nimicirea altora, dau formulei lui Thiers unu intielesu asia, că si cum in tieri constitutionali monarchulu nu ar avea alta rolă mai importantă, decât că se fia obligatu a-si alege pe ministrii din majoritatile camerelor, a increde orbesce tōta poterea in mănilor acestora, a subscrise si sanctionă orice ii propunu ei si pentru atâtă lucru a trage căteva milioane sub titlu de lista civila.

O stare de lucruri că acăsta ar fi multu mai rea si mai pericolosa decât ori-ce absolutismu, mai rea si decât unu republicanismu din cele destramate. Nu asia intielegemu noi regimulu constitutional; inse nici barbatii de statu ai celor cinci milioane de cechi din Boem'a si Moravi'a, nu l-au intielesu asia, ci că unii cari cunoștea prea bine pe ce clina rapedisia înpinge pseudoconstitutionalismulu, după suferintie de 16 ani, se addressara cu memorandele loru de a dreptulu către monarchu, ii descoperira natur'a tiraniei ce pote exercită o majoritate parlamentaria maiestrata, inspirata de ura si de poft'a desfrenata de a domină ea si numai ea, in numele monarchului, că si cum acesta ar stă sub tutoratulu ei; ii aratara totuodata, in ce modu unu ministeriu esitu din majoritatii despoticii si sustinutu de ele, cutădă a falsifică chiaru si legile create de acelea, sau a le si delatură cu totul.

Urmările acelor pasi ai cechilor ne sunt cunoscute, ele se manifestă chiaru si in dilele acestor prin legislatiunea din Cislaitani'a, cechii si alătura cu ei celealte patru naționalitati din Cislaitani'a incepus se resufle mai usioru.

Ceea ce revolta mai multu spiritele cechilor, era calcarea drepturilor loru nationale de către ministeriale germanisatorie. Acea calcare i irita cu atâtă mai multu, cu cătu acele drepturi le sunt garantate chiaru prin legea fundamentală, prin Constitutiunea austriaca reveduta si sanctionata din nou in a. 1867 cu ocaziunea inintării dualismului.

Art. 19 din legea fundamentală a statului austriacu dela 21 Decembrie 1867 in alineatulu 2 dice: „Indreptatirea egale a tuturor loru naționalitati, prin Constitutiunea austriaca reveduta si sanctionata din nou in a. 1867 cu ocaziunea inintării dualismului.“

Alin. 3 adaugă: „In tierile in care locuiesc mai multe naționalitati, institutiile publice de invetimenti trebuie se fia organizate asia, că la fiacare dintre acestea naționalitati se se dea mijloacele necesarie pentru cultivarea loru, fără că se pote fi fortiate a invetă o a două limba a tieriei.“

Asia cechii si totu celealte naționalitati din Cislaitani'a sunt aparati chiaru prin legea fundamentală de tiran'a unei alte limbi, si ramane in voi'a fiacarui individu si respective in deplina libertate a parintilor, a face se mai invetă princiul

loru inca si alte limbi, de care credu că voru avea ei lipsa in vieti'a loru privata sau publica. In sensulu si spiritulu acestei legi au si esitu in anii de antai căteva instructiuni ministeriale relative la provinciile locuite de către naționalitati diverse, si au si inceputu a se aplică ici-colo.

Apoi dăra de ce se mai plangeau cechii pentru calcarea drepturilor loru? Se plangeau si reclamau din cauza, că ei voru si pretindu dreptulu loru in tregu intreguletiu, intru nimicu alteratru nici falsificat; ei nu voru se audia de formulă usitata pe la noi: „Pentru prostii de valachi e destulu si atâtă, inca prea multu.“ Diferența enormă si mai multu decât scandalosă intre starea loru si a noastre se poate pune in evidentia mai pe usioru prin reproducerea urmatörilor cifre autentice, grupate in unul din susu atinsele memorande.

In a. 1879 se aflau in tōta Boem'a 2366 scole comunale sau cum le mai dicu elementare ori poporane cu 5090 clase, totu de acea categoria. Mai erau 56 scole de burgesi (Bürgerschulen) ceche si 57 germane, totu de aceleia. Si ce dicu cechii la cifrele acestea minunate? Ei dicu: Noi cechii facem $\frac{3}{5}$ era germanii numai $\frac{2}{5}$ ai locuitorilor acestei tieri, prin urmare noue ni se mai cuvinu 500 scole elementare cu celu puçinu 1000 de clase si vreo 30 scole de burgesi. Apoi dotatiunea facuta din veniturile provinciali ale Boemiei pentru scolele ceche au fostu numai 1 milionu 285,265 fl., candu din contra pentru scolele nemtiesci, de si acestea sunt mai puçine, sau votatu si numerat 1.497,182 fl., prin urmare cu 211,917 fl. mai multu.

Se trecemu la gimnasia si scole reali. Aci avem sumele dela a. 1878 scose din budgetulu statului, nu din alu provinciei. In acelu anu cechii aveau 12 gimnasia (si licee) si 2 scole reali ceche subventionate de către statulu austriacu cu 387,429 fl.; germanii inse aveau 21 gimnasia si scole reali subventionate cu 454,907 fl. v. a., adeca cu 47,703 fl. mai multu. Aceeași sume au remas votate si pe a. 1879 in aceeași proporțiuni. Cechii aflara in trencete o nedreptate strigătoria la ceriu, si alergandu la imperatulu si regele comunu, i le pusera sub ochi cu adaosu, că de ex. in a. 1878/9 au invetiatu in scole gimnasiali 12,713 scolari cechi si numai 6606 germani. Vediendu cechii că gimnasiile loru subventionate dela statu nici decum nu le sunt de ajunsu, natiunea sacrificandu dela sinesi sume grele mai infiintă 22 gimnasi latinescisi reali,* la care inse nu li se dă nici-o subvenție.

Cechii nu stau acilea; ci mai pretindu se li se infinitie si universitate naționale; sau se li se restitue cea din Prag'a, unde nu potu scote la cale mai nimicu in societatea professorilor germani.

Despre celealte drepturi calcate ale cechilor se va vorbi cu alta ocazie, intr'aceea ne remane timpu se comparamu starea noastră cu starea loru. Poporului cechu si celorulalte naționalitati din Cislaitani'a le este ascurat si prin legea politica fundamentală dreptulu in nascutu de a se cultivă in limb'a loru națională, era pentru că se isi ajunga acelu scopu sublime, li se facu anume cechilor subvenționi anualu din fondulu tieriei loru cu sume de preste $1\frac{1}{4}$ milionu, era anume pentru gimnasia li se votădă pe fiacare anu si se trecu in budgetulu statului austriacu aproape 400 mii fl. Totu cam in acestea propotioni se votădă ajuta-

*) Es wird die Gleichberechtigung aller landestümlichen Sprachen in Schule, Amt und öffentlichem Leben anerkannt. In den Ländern, in welchen mehrere Volksstämme wohnen, sollen die öffentlichen Unterrichtsanstalten derart eingerichtet sein, dass ohne Anwendung eines Zwanges zur Erlernung einer zweiten Landessprache jeder dieser Volksstämme die erforderlichen Mittel zur Ausbildung in seiner Sprache erhält.

Ori-ce inserate,

se plateșc pe serie séu linia, cu litere meruntee garmondu, la prima publicare căte 7 cr., la a dou'a si a treia căte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumerationile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiiile postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriu“ in Sibiu.

pâna 1865 si se voiésca a altoi ultimulu anu pe finti'a si aspiratiunile anului 1847.

Fiindu acésta impossibilu, trebuie se cadia si deci sortii acelora, cari aru vrea se védia realisanduse in statulu austriacu, domni'a unei partide asupra celeilalte in privinti'a bisericësca si nationala, adeca domni'a bisericëi catholice si a nationalitatiei germane. Precum nu mai acela pôte fi domnu, care are la dispositiunea sa servitor, asia si domni'a unui singuru elementu bisericescu si nationalu s'ar potea realisá numai prin fortata aservire a celorulalte elemente.

Déca inse simtiul de dreptate, care se exprima intr'unu modu atât de poternicu prin opiniunea publica a timpuriloru moderne, s'au declaratu dejá in contra subjugarei individelor fisice, cu cătu nu ar trebui ore se fia ofensatu simtiul umanitatiei si alu adeveratului cristianismu, prin o asemenea procedere fatia cu persóne morale, reununi religiose si natiuni intregi? Acésta s'ar potea face nu mai in acelu casu, déca acele persóne ar fi in conditiuni spirituale asia de tempite, in cătu ele se nu fia in stare a se ridicá nici chiaru pâna la cunoșcinti'a dreptului loru naturalu. Preseste acestea, pentru manutenerea acelei stari de lucruri fortata, ar avea lipsa érasi de acelu nervus rerum gerendarum, despre care noi scimu, că elu lipseste in acestu statu mai multu cá ori-ce alta.

Fără de a me mai ocupá de principiele egalei indreptatiri eclesiastice, care se discuta si in alte tieri straine si la care nu i se mai face nici in Austri'a opositiune principala, voiu trece la egala indreptatire a nationalitatiloru, care atinge pe statulu nostru mai multu cá pe ori-care altulu, din care causa ea au si devenit uuu obiectu alu unei vivace si estinse discussiuni.

(Va urmá.)

Petitiunea

juristilor romani din Transilvani'a presentata Camerei deputatiloru in siedinti'a dela 20 Aprile st. n. a. c. in cestiunea referintelor urbariali.

(Urmare.)

Esaminandu motivele ce au indemnatu pe inaltulu gubernu a compune mentionatulu proiectu de lege — asia precum sunt ele publicate — fiacare juristu cunoscëtoriu de referintele patriei nóstre trebuie se vina la convingerea, că acele pe cătu sunt de nesuficiente a justificá dispositiunile proiectului, pe atât sunt si de neadmissible si nefundate.

Conformu motivului primu: caus'a cursului inpedecatu alu regulariloru urbariale ar fi: greutatile procedurei processuali, carea nu corespunde de locu intereselorur urbariali si politiali in Transilvani'a, somptuositatea processelor, si acea impregiurare că cea mai mare parte a spesselor nu se imparte asupra partiloru interessate in proportiunea proprietatii, ci o supórtă numai fostii proprietari.

Se afirma mai departe, că procesele de regulare ale referintelor urbariale, de proportionare si de comassare nu se potu margini de locu la cadrulu processelor private, si că normele procedurei civile nu se potu aplicá la acelea, că-ci este contra naturei lucrului a constringe la o pertractare protocolara conformu §-lui 144 proc. civ. astfelu de procese, unde nu este vorba numai de doue partide, ci de interesele opuse a sute de interessati, si că partidele nu se potu constringe că se'si presentedie dovedile, că-ci aceste nu stau la dispositiunea loru.

Se mai afirma: că din natur'a lucrului urmédia că in causele de regulare urbariala, numai acele principii de procedura se potu aplicá, cari au servitu de baza §§-loru 6—10. Art. X din 1832/6 cari principii le-au acceptat si instructiunile din 1858, si Cap. VII din normele provisorie ale conferintei judexcuriale, si in fine instructiunea din 1868.

In fine tragéndu paralele intre cursulu causeloru urbariali din Ungari'a si Transilvani'a, recunoscë, că in Ungari'a s'a dovedit u si se dovedesce unu progressu mai inbucuratoriu si cu procedur'a de pâna ací. Fenomenulu acesta inse ilu afia justificatu prin impregiurarile, că acolo sunt regulate referintele urbariale, sunt mai regulate si mai simple referintele de posessiune preste totu, că partidele, advacatii, inginerii si judecatorii din Ungari'a au o praca de mai multi ani, carea usiurézia multu procederea, mai afirma apoi, că nici acolo, precum nici in Transilvani'a nu se proveze processulu in procuratura (pertár) va se dica: nu subt conducerea unui oficialu, care nu cunoscë caus'a, pe bas'a unoru alegate dictate din partea partidelor dupsa placu, ci subt conducerea unui referentu delegatu, care conduce si dà directiune si intru cascigarea dovediloru.

Aceste premissse in generalu, gubernulu se mai provoca la §. 80. Art. LIII din 1871 care pune in vedere mesuri ulteriori legislatorice, cari se normedie procedur'a regularei de posessiune, — apoi trecendu la motivarea speciala a fiacarui §. dice:

Că cu deosebire §§. 5—7 tintescu la inlesnirea si estinirea comassatiunei, era §. 8 la possibila aparare a proprietatiloru situate prin paduri, că-ci in urm'a dispositiuniloru acestui §. proprietari voru poté rescumperá en clavele (fénatie, ladiuturi etc. mai mici) ce le au fostii iobagi prin padurile loru, era prin acésta crede că se voru curmá deselete certe, processe si prevaricatiuni ce intre referintele actuali sunt neineungiuravere.

Era cu privire la §. 5 dice: că pentru aceea este suscepitu in proiectu, că prin accelerarea procedurei de regulare in cătiva ani se se prelucre materialulu restantu si se se evite necessitatea unei nove modificari de lege; apoi, considerandu ponderositatea causei din punctu de vedere alu statului, politialu si administrativu, estinde dispositiunile §-lui 19. Art. LIII 1871 nu numai asupra averiloru statului, bisericiei, si fondurilor, ci si asupra averei orfaniloru si a celoru de subt curatela.

Modulu de astadi alu suportarei spesselor ilu declara de causa principală a stagnarei comassatiunilor si regularilor urbariali, că-ci dice, astadi partea cea mai mare a spesselor cade in sarcin'a fostilor proprietari, desi recunósce, că fostii iobagi inca sunt datori a face prestatiuni forte grele, dandu carausi'a si dile de lucru si inca chiaru atunci, cându lucrulu are cea mai mare valóre si pentru economi'a loru; afirma mai departe, că, de 6-6-6 adi dupa ani 32 dela desrobire, in lipsa de date sigure nu se mai pôte eruá, că din posessiunile fostilor proprietari: cari parti sunt alodiali si cari urbariali? in repartiarea (arunculu) spesselor si a dileloru de lucru domnesce arbitriulu, interessulu si saretia, si produce fric'a ce intimpinga la poporul lucrarele referitore la regulari de posessiune etc. deci asta că este dreptu si ecuitabilu, că in viitoru spessele se le pörte toti de asemenea.

Era in ceea ce privesce expertii: asta că voru fi corespundietore dispositiunile §§-loru 9 si 10 ce se voru intregi prin instructiuni ulterioare.

In specialu dreptulu de a alege pe expertii, cari voru fi aplicati la pretiulirea si classificarea pamanturilor si la stabilirea planului de regulare, se depune in manile comissiunilor administrative municipale, că-ci afara de alta consideratiune gubernulu cugeta, că numai astfelu de experti potu fi in interessati.

(Va urmá.)

Bucovin'a.

— Cernauti, 25 Aprile st. n. 1880.
(Coresp. particulara.) O lunga fasia de pacla plutea de-asupra Prutului umbrutu de stuhuri si-i ascundeau acestui martoru statornicu de dile bune si rele aspectulu serbatorescu alu tinerei capitale din „tiér'a vechie a fagiloru.“ Pe orizontu se jucau nuori usiori scaldati in gingasia lumina de diori si venturile diminetiei scuturau de pe stégurile falfaitore ploile noptiei trecute. Timpuriu inca se umplura stradele Cernautiului de lume felurita si curioasa, ce se preumblá voiósă si libera de ocuparile dilnice si oprindu-se la portalele inpodobite si la asia numitele arcuri triunfale convorbea cu de-amarruntulu persón'a si calitatile barbatului multu astepatatu. Tacerea cu care intimpingau contrarii natiunei laudele si bucuri'a nóstra, ne erá o doveda noue pentru dreptatea sperariloru nóstre, că-ci ferice de acelu raru barbatu alu carui caracteru inaltu si statornicu astupa chiaru guri protivnice si hulitóre!

Mai alesu inaintea pomposu decoratului portalu alu resiedintiei episcopesci erá unu nespusu invalmasiagu de glóte ce venea si pornea. De-asupra cununelor de flori si a ghirlanelor verdi, cu cari erau inbracati stalpii sumetiei intrari fluturau nenumerate stéguri de felurita marime si colóre, era mai presusu de toti se miscá sburdalnicu stégulu Bucovinei si umbrea capulu zimbrului, si opertindu la suflarea ventului siópte neintielese, pôte din trecutu, si atunci picurá incetu, erau lacrimi ori plói'a noptiei trecute?.... O tempora, o mores!...

Se ne intorcemu privirea dela acesti betrani si uitati fartati si se pornim, inpsi de multime, spre biseric'a catedrala, unde a cadiutu velulu de jale de pe veduvitulu scaunu archipastorescu, se trecem prin lata strada episcopescă, pe la cas'a frumosu decorata a d-lui Flondor etc., in maidanul principalu cu primari'a sa decorata si otelurile instigate; se urcamu apoi strad'a Ardéului in susu, unde, cu tóte că e locuita, mai cu séma in

partea de josu, de straini, se poté diarí destulu de adesu ghirlande de bradu si flamure feliurite, si se stamu puçinu inaintea arcului triumfal, ridicat inaintea localitatiei „Societatii pentru lit. si cult. rom.“ Aici se diarea incunjurata de cununi si verdétia steau'a societatii, alu carei vicepresedinte e astepatatu prelatu. Asia isi esprimá societatea in numele natiunei neobositului patriotu adencu simtitele multiamite. Ce privilisce inveselitóre! catedral'a serboresce inpodobita, ea, ce stá numai o septamana inainte trista si in doliu.

In vremea aceea s'a fostu pornit, cam pe la 9 óre diminétia unu trenu separatu la Zalucea, lângă hotarele tieriei, aducendu cu sine o deputatiune, ce constá din representanti ai nobilimei, ai clerului, si din tierani si carea avé se intimpinge pe domnulu parinte in numele tieriei. Pe la 11 óre si sosi, intimpinat de strigate felicitatore si urari, noulu archeispescu in Zalucea.

Aici i esi mai antaiu Dr. s. teol. V. Mitrofanovici, professoru de universitate inainte si'l felicita in plaiurile multu iubitei patrii, apoi luă calaverulu Cârstea cuventulu urandu-i in numele nobilimei ajungerea maretului seu scopu, in urma unu tieranu betranu si fruntasiu. Graiulu simplu si sinceru alu poporului miscă adencu pe Inaltu Présinti'a Sa si cu lacrami in ochi, respunse elu cuvinte ce voru remanea eternu neuitate fiacarui bucovicenú. Dupa unu dejunu alesu si intreruptu numai de toastele frumóse, plecă trenulu spre Cernauti, unde si ajunse la 3 óre d. am. Inpuscaturi si sunetulu clopotelor vestira sosirea sa.

La gar'a inpodobita si decorata ilu intimpinat archimandritulu A. Ciupercovici in fruntea consistoriului, Dr. Ambros, primariulu Cernautiloru, Dr. Igel in fruntea societatii israelite de cultu, corporatiuni feliurite si nenumerati privati. Dupa ce-i adressă par. Ciupercovici cuventulu intimpinatoriu si In. P. Sa i respunse, ilu felicită primariulu in numele orasului si Dr. Igel in numele societatii isrl. Acestui din urma respunse Dr. Morariu cuvinte demne de crestinismu si de inaltulu seu fundatoriu.

Elu vorbí despre conlucrarea toturoru religiniloru pentru ajungerea unui scopu: aluumanitatiei si alu culturei. Acuma se urca I. P.-Sf. Sa in caretă, trasa de siasa cai suri si cortegiulu festivu incepù a se miscă spre orasius. Clopotele toturorur bisericilor sunara si inpuscaturi necontente se descarcău. Inainte porni o caretă cu doui arangeatori unulu preotu, altulu mirén, apoi 40 de tierani calari, si inbracati in costumulu loru nationalu, inaintea cantelei archiepiscopesci, in fine se insira unu numru nespusu de carete cu preoti si mirenii, dupa cari pompierii, venatorii si veteranii cu stégurile si musicile loru. Pe amendoue parti ale stradelor statura renduite, breslele cu semnele loru, camer'a mercantila, epitropii, scolile etc.

Fanarele stradelor pe unde trecea cortegiulu erau aprinse. In fine In. P. Sf. Sa ajunse la biseric'a catedrala. Aici ilu felicită professorulu de universitate Eus. Popovici in numele diecesei si se celebră docsologi'a dupa ce a binecuventat inaltulu prelatu poporulu ce erá de fatia. Totu in acea ordine plecara apoi la resedint'a archiepiscopescă, unde ilu intimpinara pe nou venitulu archipastorul chorulu teologiloru si calugarii. D-lu Braileanu rostí cuventulu in numele sateniloru, si miscatul i respunse I. P. S.: „Nu intru in acestu palatu pentru că se me odichnescu de lucrările mele, ci pentru că se lucru inca si mai multu.“ Apoi urcă treptele in susu si intră insoçit de calugari in capel'a sa.

Asia se termina acésta memorabila di, poporul se inprastia, nótpea se intinse, dara nenumerati ochi ai ceriului veghiédia asupra fericitei Bucovine.

Dragosiu Condeiu.

Noulu proiectu de lege despre instructiunea in gimnasii si in scóole reale.

(Urmare si fine.)

§. 83. Constatanduse din conspectele anuale despre avere si fundatiunile scóoleloru, că óre-care fundatiune se afla in pericolu, ministrul de culte si instructiune va indrumá autoritatea confessională respectiva, se se ingrijescă de asigurarea fundatiunii, era déca administratiunea va fi defectuoasa se faca pasii legali de lipsa.

§. 84. Déca vre-o scóla de mijlocu publica, ce se afla subt dispunerea si conducerea inmediata a statului nu va corespunde in genere recerintielor acestor legi, ministrul de culte si instructiune va avea dreptulu, a admoniá autoritatea suprema a scólei respective de trei ori, in intervale celu puçinu de căte o jumetate de anu si (déca nu va corespunde) a detrage scólei dreptulu de publicitate.

Cu asemenea admoniari se pôte face incepulu numai dupa ce voru fi trecutu doui ani dela inactivarea legei de fatia.

Institutele de invetiamentu despicate de dreptulu

de publicitate intra in categoria institutelor private si vinu subt dispositiunile statorite pentru scóele private in sectiunea VI a legei de fatia.

§. 85. Dëca vre-o jurisdictiune, comuna, societatea seu unu privat, folosindu-se de dreptulu celu dà §. 62 alu legei presente voiesce se infintiedie o scóla de mijloc noua si se-i castighe dreptulu de publicitate, ea (seu elu) va avea se arete inainte de a se deschide institutulu de invetiamentu, ce voiesce alu infintia, acësta intentiune ministrului de culte si instructiune subternëndu in acelasiu timpu statutulu de organisatiune si planulu de invetiamentu alu scólei, de asemenea si conspectulu despre poterile de invetiamentu.

Scóla isi va primi dreptulu de publicitate numai prin resolutiunea emisa de ministrulu.

Si confesiunile sunt indatorate, a aratá dintru inceputu intentiunea loru, de a infintia o scóla de mijlocu, avendu a substerne in acelasiu timpu planulu de invetiamentu alu institutului si conspectulu despre poterile de invetiamentu.

§. 86. Confesiunile, jurisdictiunile, comunele, societatile si particularii potu se infintiedie si sustina gimnasiu si scóle reale cu caracteru privat si institute de educatiune private inpreunate cu asemenea cursuri de invetiamentu, dëca voru incredintia cu conducerea inmediata si cu directiunea asupra loru pe unu atare individu, care e professoru qualificatu prin diploma pentru cursulu, ce se va deschide, seu si-a castigatu recunoștinția generala pe acestu terenu prin activitatea sa, care e cunoscuta si gubernului.

§. 86. Din legea de fatia are valore si pentru aceste institute private.

§. 87. Infintarea intentionata a unui institutu de educatiune privatu, seu a unui institutu de invetiamentu, este indatorat proprietariulu institutului, a o aratá pe langa unu conspectu despre organisarea institutului, cu planulu de invetiamentu si poterile de invetiamentu, ce voru conlucră intrenșulu, celu puçinu cu 30 dile inainte de deschidere autoritatii comunale si prin inspectorulu supremu, care functionédia in acelu cercu scolasticu, ministrului.

§. 88. Relativu la localitatile de instructiune si la numerulu elevilor, care trebuie instruati intr'o classa, sunt valabili si pentru institutele private §§. 34. 35 si 57 din legea de fatia.

§. 89. Ori si carui institutu privat i se pote dà dreptulu de publicitate, dëca corespunde in privintia organisatiunei, adjustarii numerului si qualificatiunei invetiatorilor aplicati, la recerintele coprinse in sectiunea a V. a legei de fatia.

Dovedinduse acësta, ministrulu de culte si instructiune i da dreptulu de publicitate si prin acësta institutulu vine subt dispositiunile sectiunei precedente.

§. 90. Dëca intr'unu institutu de invetiamentu nu se voru urmă dispositiunile legei de fatia, seu dëca gubernulu va primi scire despre defecte morale seu tendenie contrarie statului, gubernulu va poté ordoná o cercetare si in conformitate cu resultatulu acestei cercetari, va poté se inchida institutulu respectiv; ba in casuri esceptionale pote sistă educatiunea si instructiunea chiaru si inainte de a se termină cercetarea.

§. 91. Dar gubernulu pentru instructiunea publica pote se dea unu ajutoriu moralu si materialu la astfelii de scóle medie deosebitu necesarie si eminente, dëca ele corespundu postulatului coprinsu in §. 89.

§. 92. Tuturor parintilor si tutorilor le stă ce e dreptu in voia a-si instruá copii si curandii loru intr'unu institutu privatu seu acasa, dar elevii instruati in modulu acesta potu se-i castighe unu testimoniu validu, care se-i indreptatișca a fi primiti in ori-ce institutu de invetiamentu publicu, numai asia, dëca voru depune unu esamenu la incheierea fiacarui anu scolasticu intr'o scóla de mijlocu publica.

In modu esceptionalnu ministrulu de culte si instructiune pote dà incuiintiarea, ca in terminu de unu anu se se depuna unu esamenu din mai multe clase.

§. 93. Ministrulu de culte si instructiune va face totu la trei ani despre instructiunea in scóele de mijlocu unu raportu parlamentului, si articuloul de lege XXXVII: 1868 §. 148 se modifica in intielesulu acesta.

§. 94. Cu executarea acestei legi se incredintidie ministrulu de culte si instructiune si cu privire la cele coprinse in §. 33 in acelasiu timpu ministrulu pentru aperarea tierei.

(Dupa trad. „Telegr. rom.“)

Corespondentie particularie ale „Observatoriului“.

— Brasovu, 1 Maiu. Pe la noi a inceputu forte frumosu acësta luna a lui Prătariu, cum i dice poporul tieranu. Dupa o seceta ce insufă grija mare, a séra incepù o plòia manósa ce cursa mai tota nòpte, si astadi sòrele stă mai totu invelitul in nouri, éra muntii fumega neincetatu. Milióne face acësta plòia, ar folosi inse si mai multu daca ar mai curge vreo 2 dile. Ve scriu acestea cu scopu, ca dora se voru mai indemná si altii din alte regiumi, ca se satisfaca dorintia publicului producatoriu ca si acelui consumatoriu, de a se informá despre amblarea timpului, dela care dependu interesu omenesci nenumerabili, nu numai private, ci si publice. Dicem anu manosu sau anu de fòmete, doue estreme si cu acësta amu disu forte multu.

In vecina Romania lumea e nespusu de ingrijata, din causa ca de 3 septemani, adeca de candu se facura cele mai multe semenaturi de primavéra, in partea cea mai mare a tierei nu a caldut nici-o picatura de plòia. Secetă are influenția de necredintu asupra transactiunilor comerciali. Camerele au votat de repetite ori mai multe sute

de mii pentru locuitorii cei lipsiti de cerealii, éra gubernulu auctorisase pe cèteva consilie municipali representative (ale districtelor), că se contraga inprumuturi totu spre acelu scopu, va fi inse forte reu, daca anume papusioiulu, alimentulu principale alu poporatiunei rurale, nu se va face nisi in anulu acesta. Acestea inpregurari climaterice obliga pe barbatii de statu si pe toti proprietarii mai multu decatú tote legile positive, că cu o di mai inainte se se ocupe forte seriosu de canalisarea si de inpadurarea intinselor siesuri ale tierei. Concurentia in productele agricole cresce din anu in anu. Ce mai voiti? Daca lumea europea au ajunsu că se manance pâne din Australi'a si Americ'a meridionale si daca din republik'a La plata au si in porturile Franciei grâu nou, secerat in Martiu!

Din vecinatate avemu scirea, că I. I. Loru reg. Domnulu si Dómn'a facu pasile la orasulu Sinai'a, unde au mai venit cèteva familii fruntasie din capitala, dupace distanti'a cu ajutoriulu calei ferate s'a redusu la cinci ore. Frequentia pe acësta cale ferata cresce pe di ce merge. Éta unu fenomenu din dilele vechi, că o monastire se se prefaca că prin farmecu intr'unu orasiu! Acësta linia presenta dificultati neasemenatui mai puçine decatú se temuse nu numai publicul celu mare, ci chiaru si barbatii de statu. Planulu vechiu a trecutu prin schimbari essentiali; in locu de 6 tuneli treci numai prin trei mici; in locu de 26 poduri nici 10 si aceleia mai multu scurte. Dela Bucuresci la Brasovu facem optu ore si indaraptu 9½. Acësta intardiere se esplica prin multele secaturi dela vami si oficiu de pasaporte, că nicairi in Europ'a. Ce e mai multu: la biroul de pasaporte in gar'a Predealu functionédia si unu subprefectu ungurescu, pe alu carui sigilu citesci: Brasso megye: Hét-falu si Járás tiszta szolgabirója.

Ce se insemnedie acelu solgabirau la graniția?! Se vedi apoi cum te ficsédia din crescetu pâna in talpi, că se vedia, esci tu sau altulu.

— Clusiu, 25 Aprile 1880.

Factorulu poternicu, la care se reduc tote mijlocile fia de ori si ce natura, — create pentru progresarea unei natiuni in sciintia si cultura, cari sunt armele cele mai tari intru aperare in contra neamicilor, si sunt nedisputavera garantia pentru prosperarea nationale se numesce: solidaritate.

Solidaritatea este unire; unirea este potere.

Acestu adeveru a strabatutu deodata cu redesteparea nationale in adenculu animeli fiacarui romanu.

Acestu adeveru ne dà vitalul nutreméntu si impulsu la crearea mijlocelor indicate.

Principiulu solidaritatii da si junime romane dela institutele mai inalte impulsu de a formá societati, a caror scopu este: latirea si promovarea scientieei si culturiei nationale.

Că nesuntiele junime de adi sunt precurgetate, seriouse si au in vederea ochilor scopulu comunu, usioru ne vomu convinge, cugetandu la progressulu ce'lui facura in unu timpu scurtu; cugetandu, ca abia apucă a-si asecură esistintia reuniunilor, si dejă a si inbratisatu alte scopuri filantropice, nationale.

O astfelu de intreprindere sularia inbratisiedia si junimea rom. universitaria din Clusiu, cändu inca in cursul anului presinte arangiédia unu maialu in favorulu fondului unui gimnasiu infintiandu in Siomcut'a mare (comitatul Satu-mare) si in favorulu fondului scólei confessionali din Gilau (comitatul Clusiu) ; voindu de o parte a reinprospetă si promová o idea de mare salute pentru romanismul intregu, — de alta parte de a scapă dela perire o scóla a unei comune, care a avutu si va se aiba unu nume nestersu in istoria romanilor.

Ambele idei sunt nobile, salutarie; ambele si-ai una si aceea directiune, adeca: promovarea culturei nationale, carea este prima si unica conditiune a bunei stari pentru unu poporu; pentru că totu sunt trecatore pe fatia pamantului, totu pieru, totu disparu subt viscoile secolilor; una este, care nu pier, nu disparsu nici odata, si acësta este: cultur'a.

Suntemu deci prea convinsi, că onoratulu publicu romanescu, — precum si cu alta ocazie, asia si acum ne va sprigini cu cea mai mare caldura la acësta intreprindere si nu va lasá, — pentru că nu pote se lase, se tréca uitarei o idea, acarei realizare este cestiunea esistintie a catoru-va dieci de mii de romani; de alta parte nu pote suferi cu sufletu limiscitu, că se vedia o scóla confessionale dejă infintiata, se vedia ruinatu unicul asilu alu unei comune de mare insemnatate.

Dëca este intreprindere de mare importanta pentru noi romanii; intreprindere, care pofteste unu sprijinu caldurosu si sacrificii mari, asia intreprinderea de fatia a junimei din Clusiu merita tota atentiunea si mar nimositatea stimatului publicu.

Despre acestu adeveru va fi convinsu fiacare romanu, care in cátiva cunoșce relatiunile romanilor din comitatul Satu-mare si comitatele vecine; care scie ceva despre fondurile infintiate inca pe la anii 1861-2, spre aredicarea unui gimnasiu romanescu; care a auditu ceva despre trista stare materiale a scólei confessionale din Gilau.

Poporul roman din aceste tinuturi, — care este in majoritate preponderante fatia de alte connationalitati

este unu poporu bravu, bine conservatu, laboriosu, eruditioru, ingeniosu, cu moralitate si sentimente nobile; sufere inse multe lipse, ba potemu dice, este aproape de ruinare, este aproape de contopire cu elementele straine, neavendu unu refugiu binefacatoriu, unu asilu care se lu apere in contra fortunelor; care asilu nu poate fi altulu de cău unu institutu romanescu, ce se-i usiurede greutatile dejă nesuportabile, se-i indulcésca vieti a plina de suferinta.

Că unu poporu, care e proveditu dela natura cu astfelui de insusiri, este demnu de o sorte mai buna, este indreptatul la unu venitoriu, la unu venitoriu mai frumosu, nu incapsu nici o indoie; — mai alesu, dëca vomu consideră, că acestu poporu are o aplicare mare spre cultura; si că a sacrificatu si sacrificia totu cătu este cu potintia pentru de a-si poté aredică institutu, prin acarori ajutoriu se-i vedia asecurata esistentia, că parte intregitora a natiunei romane.

Singuru tiranu a sòrtei este de inovativat, că nu si poate vedé realizatu scopulu pentru care se lupta de dieci de ani.

Inca la a. 1862 vedemu adunanduse romanii din comitatul Satu-mare, Maramuresiu si Ugocea in opidulu Seini, unde recunoscendu unanimu lipsa infintiarei unui gimnasiu romanescu in numitulu opidu, au si inceputu subscrise banesci si inca in siedint'a prima s'a subscrisu aproape 5000 fl. v. a. Timurile nefavoritor, cu deosebire miscarile politice din anii 1860 facuse de acësta causa momentosa a remasu nedeslegata pâna la anulu 1875, cändu era vedemu unu numeru frumosu de romani din comitatele amintite inmultinduse si cu romani din districtul Cetatii de pétra, adunati la Bai'a-mare totu in acësta causa.

Decisiunile acestei adunari se referira mai multu la locul unde ar fi mai cu scopu infintarea gimnasiului? Mai multi barbati meritati au fostu de opinionea, că gimnasiul cestionat se se infintiedie in Siomcut'a-mare, pentru că:

a) Siomcut'a are intelligentia mai numerosa;

b) este centrulu intre comitatele Satu-mare, Maramuresiu, Solnocu inferior (Selagiu) si Solnocu-Doboca (Ardélu);

c) atatul edificii cătu si locu de edificiatu se afla in mai mare mesura;

d) uninduse fondulu gimnasiului projectat in Seini cu fondulu celui projectat in Siomcut'a-mare, care este mai considerabile, in scurtu timpu s'ar vedea realizata acësta idee de mare insemnatate.

Decisiunea definitiva in acësta privintia s'a lasatu in suspensu pâna la siedint'a ce se va tiené in Siomcut'a-mare. Dorere inse, acësta siedintia nici pâna adu nu s'a conchiematu.

Totu la anulu 1862 vedemu pe romanii Chioreni adunanduse in Siomcut'a-mare, unde comunele oferindu si obligatiunile inprumutului de statu pentru infintarea gimnasiului in acestu opidu, destinédia spre acestu scopu aproape 80,000 fl. v. a.

Acësta donatiune, facuta in modu legitimu, se asterne din siedint'a municipale a districtului Cetatii de pétra la locotenintia din Vien'a spre autenticare. Causa a remasu inse pendinte pâna s'a infintiatu ministeriulu propriu ungurescu, la care s'a transpusu, că la forul competente spre autenticare. De aici apoi s'a retramis u resolutiunea urmatore: „fiacare locuitoriu, care a contribuitu la inprumutul comuneloru, se se intrebă personalu, că ore consimte la donatiunea facuta?“

Lucru natural, că o astfelu de resolutiune nu s'a potutu duce in deplinire, pentru că:

a) dintre listele comunelor multe s'au perdu;

b) dintre contribuitori multi au murit, seu s'au departat din comune.

Prin urmare siedint'a municipale a Chiorului tie-nuta la a. 1872 a decisu: se se astérna caus'a din nou la ministeriu, rogandu-se de incuiintarea donatiunilor facute in modu legitimu. De atunci espirara 8 ani, si din partea ministeriului de culte inca nici o decisiune nu s'a adusu in acësta causa. Speram inse, că la urgitarea competitilor in scurtu timpu se va rezolvá in modu favoritoriu acësta causa importanta; speram totu odata, că comitetul administrativ pentru fondulu gimnasiului din Seini tînendu cătu de ingraba o siedintia, care conformu celei tînute la a. 1875, are se fia in Siomcut'a-mare, va decide unirea definitiva a acestor doue fonduri si va luá tote mesurile necessarie pentru de a se infintati cătu de curéndu in opidulu Siomcut'a-mare baremi unu gimnasiu inferioru.

Nefindu in placuta positiune de a dispune de tote datele pe bas'a carora amu poté compune o istoria mai esacta despre infintarea si starea acestor fonduri, suntemu nevoiti a ne restringe la cele amintite, cari inse au potere destula de a convinge pe ori si care romanu, că infintarea acestui gimnasiu, care este o cestiune de esistintia pentru unu numeru considerabil de romani, — nu este asia de aparte: avemu numai lipsa de vointia firma, constantia neclatinata, curagiul barbatescu si nu preste multu vomu dispune in opidulu Siomcut'a-mare de unu institutu, care va fi scutul celu mai poternic pentru romanii din tînurile respective, care va retinea pe o parte mare a romanilor dela alunecare si contopire cu elementele straine.

Totu pe bas'a argumentelor de asemenea natura, de si referitoriu la unu cercu mai restrinsu, merita junimea marinimosulu sprigini alu publicului romanescu atunci, cändu din venitulu acestui maialu o parte voiesce a o oferi scólei confessionale din Gilau, care inca este unul dintre factorii culturali nationali.

Suntemu convinsi pre deplinu, că acësta rogare feribinte va aflá resunetu in tote animile romane; suntemu convinsi, că fiesce-care romanu adeverat, petrusu de importanța acestor cause nationali —, de si particulari —, bucurosu va sacrificá amesuratul poterilor,

scindu că totu denariul sacrificat va serví spre alinarea si mangaiarea confratilor lui, la cari:

„... e putredu marulu si nu-i modu de curatire
Totusi ce se sperédia sunt simburii din elu;
Acestia ceru plantare, silintia si unire
Si éra va cresce cedrulu din ramulu tinerelu!“

Sciri diverse.

— In 5 Maiu st. n. la 9 óre, dupa lungi suferintie adormí in Domnulu marele barbat romanu,

Andreiu Mocsonyi de Foenu,
unul dintre eluptatorii metropoliei si autonomiei bisericei gr. or. Inmormentarea au avut locu in 7 I. c. la Foenu.

Fia-i tierin'a usiéra si memori'a neuitata!

— (Instalarea nouui mitropolitu.) Din Cernauti ni se relatézia, că instalarea nouui mitropolitu Dr. Morariu-Andrievici, va avea locu in 9 Maiu a. c. Festivitatile ce se prepara voru fi grandiose, că nici cându pâna acuma.

Marti'a trecuta societatea „Junimea“ au datu o serata. Salutam din ánima si dorim prosperitate acestei de multu asteptate intreprinderi.

— (Gratieri.) Cu ocasiunea st. serbatori ale Pasciloru, M. S. R. Domnulu Romaniei, usandu de sublim'a prerogativa pe care i-o da Constitutiunea, a bine-voit u gratia mai multi condamnati, atatu civili, cátu si militari, éra altora le a redusu pedéps'a.

Academi'a romana.

Siedint'a generala din 20 Martiu st. v.

D. Alexandri depune in daru 2 exemplare din dram'a sa „Despotu-Voda“ si unu exemplar din opera reposatului D. Ralletu: „Suvéniri si impresii de călătorie in România, Bulgaria etc.“

Cu acésta ocasiune, D. Alexandri, atrage atenziunea Academiei asupra importantiei operii lui Ralletu, care se recomanda sectiunei istorice ad referendum.

Siedint'a solemna din 20 Martiu st. v. 1880.

Mombri presenti: D-nii Alexandri Vasile, Caragiani Ioanu, Hasdeu B. P., Laurianu A. Treb., Maiorescu Titu, Quintescu Nicolae, Sionu G., Babesu V., Baritiu G., Hodosiu J., Jonescu N., Maniu V., Melchisedecu P. S. S. Episcopu, Urechia V. A., Aurelianu P. S., Bacalogu E., Brandza D., Felix J., Ghica J., Stefanescu Gr., Teclu Nicolae, Vasiliu P.

Sub-presiedenti'a A. S. R. Domnulu.

Siedint'a se deschide la 1 óra.

Dupa cetirea apelului nominalu A. S. R. face urmatórea alocutie :

„D-lor! Sunt mandru a deschide sessiunea ordinara a Academiei romane. Dorescu din ánima că lucrările Academiei se sia folositore limbei si literaturei noastre nationale. Numerulu fiindu suficientu, declaru deschisa sessiunea Academiei pentru anulu 1880.“

Dupa invitatiunea A. S. R., d. Hasdeu citese raportulu generalu despre activitatea morală si starea materiala a Academiei in intervalulu dupa sessiunea extra-ordinara.

Trecendu-se la ordinea dilei, d. Bacalogu, citese discursulu seu de receptiune despre Calendaru, urmandu apoi respunsulu din partea d-lui Ionu Ghica, ambele avendu a se publica in Anale.

La órele 3 si jumetate, A. S. R. ridica siedint'a. Presiedinte, Carolu.

P. Secretarul generalu, B. P. Hasdeu.

Siedint'a generala, din 21 Martiu st. v. 1880.

D. canonico T. Cipariu, anuntia că va veni in cursulu acestei sessiuni, ceea ce se primisce de către Academie cu o viua placere.

D. J. Vulcanu, multumesce print'ro adressa pentru onórea de a fi alesu membru corespondente alu Academiei.

D. J. Puscariu, trimite Academiei o gramatica manuscriptu anonimu alu limbei macedo-romane, o mare charta in 6 foi a tierilor dunarene, si 4 lucrarii propri ale d-sale, unu mnmoriu istoricu despre Seliste si Talmaci (Omlasius) unguresc; o gramatica romana pentru usul oficial, nemtiesc; apoi: dissertatione despre inpartirea politica a Ardealului si opusculu intitulat „Orele libere“. Darulu se primisce cu gratitudine si se transmite la biblioteca.

D. Cotovu din Harsiov'a, anuntia trimiterea continuațiunei traducerei sale din Titu-Liviu.

D. N. Cretulescu anuntia din Rom'a despre impossibilitatea in care se afla de a veni se ia parte la lucrările din acésta sessiune.

O comunicatiune analogă din partea domnului J. Sbiera din Cernauti, cu alaturarea unui certificat medicalu.

De asemenea din partea d-lui Fetu din Jasi.

In urma acestor comunicatiuni d. Hasdeu, depune in daru din partea archidiaconului Timu siu, student la facultatea de litere, unu pretiosu crisovala Jancu V. Sasulu din 1580, relativ la famili'a Motoci si contrasemnatu de marele logofetu Stroici cu litere latine.

Se primisce cu recunoscentia si se trimite spre examinare la sectiunea istorica.

Siedint'a generala din 22 Martiu st. v.

D. Baritiu ofera unu exemplar din „Analele Asociatiunei transilvane, I-a fascioara. Se primește cu gratitudine.

Primindu-se dela D. Cotovu din Harsiov'a, manuscrisul cu continuarea traductiunei din Titu-Liviu, se transmite la comisiunea ad-hoc.

D. Spasic, secretariul legatiunei serbe dela Constantinopole, trimite in daru Academiei 22 opuscule in limb'a serba, cari se primescu cu recunoscentia.

Siedint'a generala din 24 Martiu st. v.

Se primisce dela d. Odobescu din Paris, din partea Academiei de inscriptiuni, in schimb pentru publicatiunile Academiei romane: 15 vol. de „Comptes rendus“, 7 vol. de „Mémoires de l'Academie“, 11 vol. de „Mémoires présentés par divers savants si 10 vol. „Historiens des croisades“. Primindu-se cu placere, se transmite la biblioteca.

Avendu a se procede la alegerea unei noi comisiuni pentru reviduirea ortografiei romane, se nasce o discutiune prealabila, daca trebuie se se aléga din corpulu totalu alu Academiei sau numai din sectiunea literara. Se admite prima opinione si se alegu cu majoritate d-nii Baritiu, Hasdeu, Alexandri, Quintescu si Maiorescu.

Siedint'a generala din 31 Martiu st. v.

Se citește si se aproba statulu de presentia a membrilor pe 14 dile espirate.

D. Baritiu da séma de lucrările cele pendinte sau gata ale sectiunilor istorice.

Se pune in discutiune raportulu sectiunei istorice despre manualulu celu manuscriptu de geografie alu d-lui G. Popescu si se primescu conclusiunile acelui raportu.

D. Stefanescu ofera din partea sa si a d-lui Aurelianu unu exemplar din Revist'a stiintifica pe anul X pentru bibliotec'a Academiei.

D. Baritiu da citire raportului despre cartea reposatului D. Ralletu: „Suvéniri si impresii de călătorie“, analisand'o capitolu cu capitolu, si castrandu in ea o oglinda credincioasa a grelei epoce candu s'a scrisu si a frumosului caracteru alu autorului.

Acésta lectura producendu cea mai viua impressiune asupra Academiei, d-nii Jonu Ghica si Alexandri, cari avuseseră ocasiune de a fi in Constantinopole pe timpul candu venise acolo cei doua mari romani, Ralletu si Costache Negri, pentru a starui in privintia a secularisarii averilor monastiresti, completéda raportulu d-lui Baritiu, dandu amarunte asupra energiei si finetiei cu care au lucratu ambii tramisi, si insistandu asupra importantiei memorielor si actelor de corespondentia ce cauta se fi remasu dupa Negri mai cu séma. D. Alexandri adaoge, că ilustrulu reposatul i-a incredintiatu d-sale, cu limba de mórté, mai multe lazi cu chartie, pe cari inse, nefiindu-i pâna acum remise, nu le a certetatu inca, dar spera că o va potea face preste puçinu si că va gasi acolul multe tesauare pentru istoria epocei.

D. Babesu multumeste d-lui Baritiu de a fi provocat o discutiune atatu de interesanta. D-sa constata, că si Romanii de peste Carpathi au avut a trece prin lupte analoge cu acele in cari cu mai multu succesu au luat o parte atatu de stalucita Negri si Ralletu, si că si acolul esista sau au esistat in acésta privintia memorie pretiose, unele nepublicate inca, altele perduite si ratacite. D-sa esprima dorintia, că amarunte date de d-nii Alexandri si Jonu Ghica, se se alature in Annale că apendice la raportulu d-lui Baritiu.

Siedint'a generala din 1 Aprile st. n.

Cetindu-se si aprobanduse processulu-verbalu alu siedintie precedente, d. Quintescu depune o declaratiune din partea d-lui Negrescu, cum că a cumparat cu 400 lei gramatic'a cea manuscripta romanescă din 1757, despre care a se vedea processulu-verbalu din 29 Juniu 1879, si că este gata ori candu a o cedá Academiei cu acelasiu pretiu.

Cursulu bursei din Vien'a si Pest'a

in 5 Maiu st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru	106.55	106.45
I emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru oriental ung.	—	83.50
II emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orient. ung.	98.52	98.3%
Oblig. de statu dela 1876 de ale drumului de feru orient. ung.	87.50	87.—
Inprumutul drumurilor de feru ung.	125.60	125.75
Obligatiuni ung. de rescumperarea pamantului	94.—	95.—
Obligatiuni ung. cu clausul'a de sortire	—	94.75
Obligatiuni urbariale temesiane	93.75	94.50
Obligatiuni urb. temesiane cu clausul'a de sortire	—	94.—
Obligatiuni urbariale transilvane	93.25	93.75
Obligatiuni urbariale croato-slavone	94.—	—
Obligatiuni ung. de rescumpararea diecimei de vinu	93.—	93.10
Datorie de statu austriaca in chartie	73.15	73.10
Datorie de statu in argintu	73.80	73.50
Rent'a de auru austriaca	89.50	89.—
Sorti de statu dela 1860	130.25	130.—
Actiuni de banca austro-ung.	840.—	838.—
Actiuni de banca de creditu ung.	279.30	280.75
Actiuni de creditu aust.	269.—	270.—
Sorti unguresci cu premii	—	112.50
Argintu	—	—
Galbini imper.	5.61	5.57
Napoleondorulu	9.48/2	9.48
100 mărce nemtiesci	58.60	58.60

Preturi cerealelor

si altoru obiecte de traiu au fostu la

4 Maiu st. n. in Sibiu:

Grâu, dupa cualitatii	1 hectolitru fl.	7.70—8.70
Grâu, amestecat	1 "	6.20—7.20
Secara	1 "	5.40—5.80
Papusioiu	1 "	4.80—5.20
Ordiu	1 "	5.20—5.60
Ovesu	1 "	3.30—3.70
Cartofi	1 "	2.50—3.—
Mazare	1 "	7.—8.—
Linte	1 "	12.—13.—
Fasole	1 "	6.—7.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	37.—40.—
Untura (unsore topita)	50 "	28.—29.—
Carne de vita	1 "	44.—46
Oua 10 de		—20

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

18 Aprile st. v. 1880.

Obligatiuni rurali din 1864 cu 10%	1.	106.5/8 b.
Inprumutul Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	"	108.60 "
Obligatiuni dominiale cu 8%	"	104.— "
— Creditu fonciarie rurala cu 7%	"	99.— "
— Creditu fonciarie urbană cu 7%	"	93.3/4 "
Inprumutul municipal alu capitalei din 1875 cu 8%	"	101.— "
Actiunile calitoru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	"	53.60 "
Obligatiuni din 1868 cu 6%	"	99.50 "
Prioritati cu 8%	"	117.50 "
Actiunile bancii România din 1869	"	350.— "
Daci'a, comp. de ascurt. din 1871 act. (fr. 500) 8%	"	260.— "

Nr. 3 — 1880.

(17) 2—3

Concursu.

Pentru 8 tineri, cari do